

renc drné, Keul Györgyné, Sáska Irméné
hímzései, terítők, gobelinjei, varrottas
holmijai, Borbáth Zoltánné különböző
(Viktóriatíval készített) hímzései azok,
amiket feljegyeznünk sikerült. Péter
János nálunk is szerepelt műasztalos
komplett hálószobája, Derzsi Béla mű-
asztalos pár darabja szép kivitelével,
izlésességével egyaránt elismerést érde-
mel. Érdekes, speciális munkák a La-
borfalvi Benke Zsigmond különlegesen
preparált kenyérből készített apró
dísz tárgyai, Muntean János, Nagy S.
Sándor faragásos fakészítményei.

A székely szoba a maga szép,
népi izlést hirdető tárgyaival különö-
sen vonzó és felüdítő látvány, melyet
még fokoz a helyszínen osztovtán dol-
gozó szemrevaló Sófálvi Iona ügyes
munkája is. (Az osztovtát Derzsi Béla
készítette.) Itt vannak elhelyezve Varga
Ferencné, Simó Adámné, Fodor Ignácné
vetett ágai, Fülöp Jánosné, Gombos
Gáborné, Lőrinczy Mózné, Nemes
Sándorné, Lőrinczy Zoltánné, Benedek
Lajosné, Zsigmond Etelka, özv. Nagy
Mózesné, Firtosné, Szentannai Berta,
Nagy Domokosné, Nagy Lajosné (ke-
reszturi ref. lelkész), Demeter Atti-
láné, Imre Jula ügyes szőttés és var-
rottas készítményei, Vári Sándor kis-
diák leleményes, mozgó figurás játé-
szere, Kovács Péterné székelybutora,
Forró Sándor (székelyderzsi) edényfo-
gasa is itt látható.

Leghátul van a kiállítási helyisé-
gek során a művészeti rész, amely is-
mét sok meglepetéssel, nagyrészt mű-
vészi látnivalóval szolgál a látó-
gátónak. Az országos hírnevű Daday
Gerő festményei közt egy gyöngéden
festett női arckép, s egy erősen kife-
jező önarckép a művész legszébb alko-
tásai közé tartozik. Tanítványának,
Ipó Lászlónak a rajzai tehetségre val-
lanak. A jónévű Nagy Lajos tanár
tollrajzai közt szintén sok az értékes
munka és meglepő elevenség van a
Henterné Ady Irén feltétlen festőtehet-
séggel festett önarcképein. De sok fes-
tői készség mutatkozik a Szentmártoni
Kálmáné másolatain, Orbán János,
Bence Lulu és Horváth Károly fest-
ményein is és nagyon sikerültek, ki-
fejezők a Horváth Lajosné fényképei.

Végül meg kell említeni Popa
Jánosné, Derzsi Gáborné, a be-
jártnál elhelyezett gondos, szép kézi-

munkáit, Török Dénes takács szötte-
seit és Karoliny Márton székelykapuját.
A minden részben érdeklődésre
érdemes, s valóban érdeklődést is kel-
tett kiállítás pedig ösztönözze az egy-
letet további hasonló irányú működésre.
Biztos lehet, hogy mostani szép sikere
a jövőben fokozottan fog megismét-
lődni!

A közönség köréből.

Válasz a két Sófálva erdőgyűlésén.

Kedves Szerkesztő Uram!

Szíves elnézését kérem, hogy so-
raimmal felkeresem és arra kérem,
hogy lapjában a „Hargita” című helyi
lap 39. számában „A közönség köré-
ből” — „Alsósófálva kérelme az erdő-
gyűlésen” című közleményre adandó vá-
laszomat közreadni kegyeskedjék.

A közlemény címe már magában
gyanus, hiszen ha az összefüggést ke-
resi bárki abban, még ha akarja, sem
tudja megkapni; mert én úgy gondo-
lom, Kedves Szerkesztő Ur, hogy Alsó-
sófálva község, Alsósófálva közbirtok-
ossága, alsósófálvi Kacsó (alias Kósa)
Sándor, vagy a cikkező ur, mind más
meg más fogalmak; de semmi esetre
sem képviselhetnek — adott esetben —
egy személyt. Világos, hogy a cikk
megírása vagy közreadása alkalmával,
más célt akartak elérni, ami nem tar-
tozván közönségünkre, arra én, mint egy-
szerű székely ember, nem is vála-
szolhatok.

De azért a mi s így a „Székely
Közlet” olvasóközönsége felvilágosítá-
sára szükségesnek tartom kijelenteni
és leszögezni az alábbiakat:

A közleményben jelzett „Halál-
pataka” nevű erdőnek telekkönyvi tulaj-
donosa Oca de sus (Felsősfálva) kö-
zség, mint erkölcsi testület s így va-
lóján az, hogy Alsósófálva község tu-
lajdona; ezt tudniia kell első sorban
annak, aki a nyilvánosságának szán köz-
leményt, mert a félrevezetést hamar
észreveszik és az ejtett szépséghibák
rektifikálása nem minden cikkező ur
erénye.

Kijelentem, hogy Kacsó (alias Kósa)
Sándor tényleg adott be panaszt az ő

saját személyében és sajátkezü aláírá-
sával, ezt láttam, ezt felolvasták nekem.

De hol van itt a község, hol a
közbirtokosság? Vagy talán Kacsó Sán-
dor képviseli az alsósófálvi közbirtok-
osságot és a községet is. Hát annak
a birtokosságnak nincs elnöke, nincs
direktoriuma; a községnek nincs pri-
márja, consiliul permanentje? Alsósó-
fálvának igen is van derék, értelmes
és erélyes primárja, van okos birtokos-
ági direktoriuma s így mindenki in-
kább képviselheti Alsósófálvát, csak
felebbező vagy panaszt tevő nem.

Kedves Szerkesztő Uram! vajjon mi
lenne Udvarhelyvármegyében, hogyha
megengedtetnék és bárki illumináltan,
vagy baráti pohárnál, felelősség nélkül
csak úgy blindre intézkedhetne, vagy
kötelezettségeket vállalna birtokossá-
gok, vagy községek nevében? Hát én
úgy gondolom, ez volna a nyílt anar-
chia, ami lehetetlenség, különösen a
mi birtokos gazdasztaélyunknál.

Kijelentem, hogy feuti feljelentést
akkor láttam, akkor olvasták fel előt-
tem is, amikor egy erdőgazgató ur a
helyszínére Felsősfálvára kiszállt és
velem együtt, az én jelenlétben
Kacsó (Kósa) Károlyt is kihallgatta.

Kijelentem és leszögezni kívánom,
hogy egy szomszéd község erkölcsi tes-
tületének — egy más község ügyeinek
intézésébe való beavatkozásait, okve
tellenkedéseit izléstelen és neveletlen
dolognak tartom. Ha azonban úgy ta-
láltatnék, hogy csakugyan egy erkölcsi
testület oda adta volna a nevét egy
ily izgatni szerető okvetlenkedéshez
úgy mindenesetre mint községem be-
csületes polgárának és ez idő szerinti
primárjának lesz annyi bátorságom és
kötelességérzetem, hogy gazdátársaim-
mal egyetemben megmutassam, hogy
kinek-kinek hol a szeméjtje és így hol
a seperi valója.

És még egyre kérem e komoly lap
megértő közönségét, az összes fakes-
kedő urakat elgondolják és elhiszik-e
azt, elhíhet-e az, hogy az hogy az ál-
talunk szabályszerű árverezésen eladott
és a szél által kidöntött, részben elvé-
nült fák (600 drb. bükkfa) eladása, Ro-
mánia legnagyobb erdőpanaszát?

Kedves Szerkesztő Ur! meg mon-
danék mást is, de nem élek vissza tü-
relmével, most zárom soraimat annak
kijelentésével, hogy az ügyben a nyil-

vánosság előtt nem lesz több szavam,
a többit felesleges hatóságaimnak tisztá
és nyugodt önértellett fogom jelenteni.
— Még egyszer megköszönve jószágát
szívűből, székely testvéri szeretettel kö-
szöntöm:

Oca de sus 1927 VIII. 31.

Parajdi Albert,
Oca de sus, Felsősfálva primárja.

Iparügyek.

Az ipartestület hivatalánál úgy a
tanoncok, mint azok szülői részéről
több panasz tétetett némelyik iparos-
sal szemben a rossz bánásmód és tul-
dolgoztatás miatt. Tekintettel arra,
hogy az ipartörvény a tanonctartás
módozatait, valamint a velük való báná-
smódot is — ai által szabályozza, az
ipartestület — a beérkezett panaszok
mértvélből ítélve — e rossz tömegjelen-
séget is sürgősen orvosolni fogja.

Bár általános a panasz a rossz
üzletmenet miatt, mégis előfordul nem
egy iparosnál, hogy tanoncait, vagy
tanoncát az éjjeli órákban is, sőt né-
hol kora reggelig is foglalkoztatja, ami
kihágást képez és szigorú büntetést
von maga után.

Az ipartörvény 63, 64 és 65 ik
§ ai világosan körül írják a tanonc al-
kalmazását, illetve foglalkoztatását.
Tilos a tanoncot napi 12 órai munká-
időn túl dolgoztatni, valamint este 9
órán túl. A törvény annyira szigoruan
veszi a munkaidő betartását, hogy a
törvényes munkaidőn túl dolgoztatott
tanoc a munkaközben ráháruló kárért
a tanoc gazdáját teszi felelőssé. Kivé-
telt az éjjeli foglalkoztatás alól a ha-
laszthatatlan munkának elkészítése
képez, mely eset az iparhatóságnál
bejelentendő. Ily esetekben is az onban
csupán az éjjel felét szabad munkában
tölteni. A törvény szigorú intézkedése
azt célozza, hogy a fejlődés alatt lévő
tanonc szervezete megóvassék a tul-
dolgoztatás következtében fellépő káros
következményektől. E kérdés lényeges
voltát e helyen nem is kellene ily
részletesen tárgyalni, mert hisz az
anyaira ismert humánus voltánál; mé-
g, sajnos, a feljelentések mu-
tatják, a humánitást nem mindig alkal-
mazzák emberbarátaikkal szemben né-

Nőegyleti kiállítást megnyitó beszéd.

— Elmondotta Székelykeresztúron augusztus
28-ikán Szentmártoni Kálmán tanár. —

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!
Háziipari és művészeti kiállítás Szé-
kelykeresztúron; látom egyesek kételkedő
mosolyát. Hiába, megvan és most már
élő szóval is meg akarom mondani,
hogy mi vezette a székelykeresztúri
jótékony nőegyletet a célkitűzésben,
mit akarunk szolgálni ezzel a kiállítá-
ással.

Általános a panasz, hogy a mai
nemzedékben nincs igazi eszménység,
ideálizmus, hogy a kor szellemének
megfelelően az egyének reálisak, szoci-
ális, anarchikus, nyers hajlamuk s
akárhányszor durvák. Hiába tagadjuk,
mert még napjainkban is „homo ho-
mini lupus”. Az ember kegyetlen és
irgalmatlan azzal szemben, aki haladá-
sának útjában áll. Munka, tudás, szor-
galom nem kizárólagos értékek s bol-
dog csak az lehet, akit nem látnak meg.

Mindezek a hanyatlás jellemvoná-
sai, mint nem különben a korunkban
nyilvánuló hatásvadászat, nagyhangú
frázisok, érzékiség, vallástalanság, ide-
ges hiszékenység.

A realizmus nem kimél senkit és
semmit. Eszmékké vált történelmi ne-
veket bemocskol s maholnap betegnek,
a korszellem ellen működő lázadónak
mondják az ideálizmus képviselőit.

Igaz, hogy némelyek a léghajó és
repülő korszakában egy új, ideális kor
kezdését látják, de mi ilyen légből jövő
korszellem-változásra nem várhatunk,
hanem korunk túlzott realizmusát te-
hetségünk szerint a rendelkezésünkre
álló eszközökkel kell, hogy ellensu-
lyozzuk. Egy ilyen eszköznek tartom én
a művészeti kiállításokat.

A mai korszak csak az anyagi jó
megszerzésére törekszik, pedig a bol-
dagsághoz az erkölcsi javak megismer-
ése és megszerzése is szükséges s az

egyes intézmények arra vannak hivatva,
hogy ezekre az emberiséget megtanít-
sák. A Nőegyleteknek is egyik fontos
feladatuk, hogy megmutassák a jót, a
szépet s annak követésére buzdítsanak
mindenkit, hogy az emberiség gondola-
tát ideális irányba igazítsák.

Ha az emberiség történetét visa-
gáljuk, a művészet és az élet legna-
gyobb, igazi harmóniáját csak a görög-
göknél találjuk. Reális korunk világ-
felfogása az ókorral szemben vissza-
fejlődést mutat. A görög gondolkodás-
ban az esztétika és az erkölcsi tan fo-
galma közel voltak egymáshoz. „Az
hiszed, a jó másvalami, mint a szép?”
kérdi Sokrates. A görögvilág eszménye
nem a vagyonszerzés, hanem a „Ka-
lakagathia”, a testi és lelki szépség,
jószág, a harmonikus, befejezett ember.
A művészetek elvonnak a mindennapi
élet önző zavaraitól, szenvedélyeitől és
altruiztikussá tesznek. Az erkölcsi ér-
zést erősítik. A lelket nem ragadják
meg szenvedélyesen, hanem személet-
tel gyönyörködtetve, mérsékelt, vidá-
mitó hatásúak s ezért az esztétikai
öröm és gyönyör a legtisztább, legne-
mesebb, legideálisabb érzés.

A művészetek finom izlésűvé te-
szik az embert, szelidítik, tökéletesebbé
teszik a lelket, harmóniát teremtenek
s megtanítanak az indulatok fékezésére.

Ha mindig csak önmagunknak, ér-
dekeinknek, gondjainknak élünk, akkor
életünk nagyon sötét, komor és tul-
reális lenne. Szükségünk van gyötrő
fájdalmaink között egy-egy nyugalmas
percere, melyben önfelédten pihenni,
üdülni tudjunk. Ilyenkor van igazán
szükség az esztétikai élvezetre, mert
egyedül csak ez képes arra, hogy ben-
nünk a képzelet által önzetlen öröme-
ket ébresszen.

Amint a legkiválóbb magyar esz-
tétikus, Greguss Agost hirdeti: „A mű-
vészet az igazi Jézus, az igazi közve-
títő ember és Isten, anyag és szellem
között”. „Rokonérzésből él, ez által
nagy iskolája az emberszeretetnek.”

A művészetek szükségszerűségét
különböztetve semmi sem bizonyítja jobban,

mint az, hogy kezdetleges elemeit meg-
találjuk a kőkorszakban élő embernél
is s a ma élő vadtörzsek mindenikénél.

Az új korban a „szép”, „igaz” és
„erkölcs” fogalmak egymástól elsza-
kadnak, a művészetek morális jellege
kezd alárendelt jelentőségű lenni, de
már a XIX. század a művészetek
aranykora, amidőn hiszik az emberek,
„hogy a szív semmiben sem találhat
olyan kielégülést, mint a művészet él-
vezetében” s „az esztétikai érzés fej-
lesztését Fichte elsőrangú társadalmi
kérdésnek nyilvánítja”, mert szerinte,
ha nem is az erény az esztétikai érzék,
de előkészítője az erénynek.

A szép felismeréséhez azonban
izlés szükséges, ami talán éppen olyan
nélkülözhetetlen az embernél, mint az
értelmi belátás. Többen vitatják, hogy
az izlés mindnyájunkban megvan, ha-
todik érzékünk, de az is kétségtelen,
hogy öröklött izlésünk tökéletlen. Iz-
lésünket csak céltudatos munkával,
fáradtsággal művelhetjük ki s erre a
célra különösen értékesek a kiállítások.

Mindnyájan más szemüvegen néz-
zük a világot. Némelyeknek minden
szép, a másoknak minden csunya. Fog-
lalkozás, vérmérséklet, kor, műveltség
mind szabályozói képeink magalko-
tásának. A teljesen tanulatlan ember
a legtökéletesebb szépet sem veszi
észre, mert „A világ valóságát a lélek
művészi érzése avatja szépséggé”. (Ale-
xander B.)

Hogy áthassa egész lényün-
jónak, a szépek az eszméje, szor-
mas női kezek azért hortdák össze de
a munka, a tudás, a szorgalom, a szép
alkotásait, a mi feladatunk, röviden
szólva, ezeknek, tudniillik, a jónak, a
szépnek, a nemesnek a megmutatása
s az, hogy annak szeretetével és köve-
tésére buzdítsunk nemes társadalmunkat.

Másfelől ezen kiállítással helyi
igazságszolgáltatást is akarunk telje-
síteni, azt akarjuk, hogy ismerjük meg
önönmagunkat. Hogy egyebet ne em-
lítsék, Dadaynak, mint festőművés-
nek országos neve van, sokféle rende-
zett már nagy sikerrel képkiallítást,

de Keresztúron alkotásait alig ismeri
valaki. Azt sem tudtuk, hogy Ipó László-
lóban tehetséges tanítványa van. Nagy
Lajos tanár rajzaiból a múlt évben
rendezett ugyan kiállítást főgimnázium-
munkában, de nagyon kevesen látogat-
ták. Nem láttuk amateur festőink és
festőnőink: Bence Lulu, Henter Já-
nosné, Szentmártoni Kálmáné, Hor-
váth Károly, Karoliny Márton, Orbán
János munkásságát. Nem láttuk ki-
állított fényképeket Horváth Lajosnéól.
Kevesen gyönyörködhettek Gyarmathy
Dezso drné és Biró Margit remek
szönyegeiben. Péter János műasztalo-
sunkat hamarabb ismerték Udvarhelyen,
mint Keresztúron. Itt ismerjük meg
székely testvérünknek, laborfalvi Benke
Zsigmondnak szép alkotásait. Itt lát-
juk Muntean János és Süttő Nagy
Sándor gyönyörű famunkáit.

Az antik emlékek szemlélete egy
darab multat lop a szívünkbe s emlé-
keztet arra, hogy őseink is szerettek
és tudtak szépet alkotni. A kézimunka-
terem pedig egész sereg művészi kéz-
zel ismert meg.

E kiállításunk megszervezésénél,
szerény kereteink között Tolsztojnának
ama jogos kívánsága is előttünk lebe-
gett, hogy a művészet ne legyen egy
kiválasztott osztály kizárólagossága,
mert ahhoz a népek is joga van. Hi-
szem az volna az igazi ideális állapot,
ha a nép is fel tudna idézni emlékeit,
hova a történelem tanúsága szerint
csak egyszer akarták juttatni, Periklesz
Athénjében, ahol a népet műértővé,
müpartolóvá akarták nevelni. Ezt a
nemes célt akarjuk szolgálni mi is,
azzal, hogy az u. n. székely szobában
bemutatjuk a székely nép alkotásait,
népies művészetét, amelyek éppen olyan
figyelmet érdemelnek, mint kiállítá-
sunk többi anyaga.

Az ideálizmusok szolgálatában
fenti gondolatok kapcsán a székelyke-
resztúri jótékony nőegyletet házi-ipari
és művészeti kiállítását ezennel meg-
nyitom és kérem annak minél nagyobb
aranyu pártolását!

mely iparosok ha történetesen tanoncok is az illetők.

Miután az ipartestület szőnyegen lévő feladatai közt a tanoncok kérdése megoldása is szerepel; rövidesen sor fog kerülni az általános és fontos ügynek helyszíni megvizsgálására is.

SPORT.

Az első bajnoki mérkőzés.

A vasárnapi nappal hivatalosan megkezdődik Udvarhelyt az őszi szezon egy bajnoki mérkőzés keretében.

A Hargita ellenfele a brassói munkás csapat lesz, amelyik az utóbbi időben Geller tréner keze alatt nagyot fejlődött, úgy, hogy a következő évadban bele akar szólni a bajnokságba. A Hargita, ha a Brasovia ellen mutatott formáját fogja kijátszani, akkor 3-4 góldifferenciás győzelmet fog aratni, elbizakodni azonban nem szabad, mert a BMTÉ meglepetéseket is szokott hozni s az ilyen meglepetésekből a Hargitának van egy néhány szomorú tapasztalata. A mérkőzés pontosan fél 5 órakor kezdődik.

Csütörtökön, Kisasszonynapján ugyan csak bajnoki mérkőzés lesz Udvarhelyen a Colțéával.

HIREK.

Szeptember 3.

A megboldogult Ferdinánd király elhalálozásának 40 ik napján, most csütörtökön, országsszerte kegyeletos gyászintézkedések voltak. Városunkban a gör. kel. (ortodox) imaházban — ahol ez alkalommal a hatóságok, a hadsereg, az intézetek és testületek részéről sokan jelentek meg — a szertartást Nanu, Popa és Laslo lelkészek végezték és Nanu lelkész mondott lenyűgöző alkalmi emlékbeszédet.

Évkezdés a róm. kath. főgimnáziumban. A róm. kath. főgimnáziumban az évkezdés változást szenved. Eszerint: beiratás jelentkező helyi tanulókkal szeptember 1-től 10 ig, vidéki tanulókkal szeptember 22-től 25-ig minden nap d. e. 9-12 óráig. Javító vizsgálatok szeptember 18-tól 21-ig, felvételi vizsgálatok az V. osztályba szeptember 20-tól 24-ig. Szeptember 25-én „Veni Sancte”. Szeptember 26-án a rendes előadások kezdete.

A Hargita Testező Egylet kéri tagjait, hogy hátrálékos nyugtáikat — tekintettel a bajnoki szezonban levő nagyobb kiadásokra — beváltani sziveskedjenek.

A Vadásztársaság kéri tagjait, hogy tagsági igazolványukat szeptember 15-ike előtt feltétlenül váltsák ki, mert igazolvány nélkül vadászni egyének ellen, az alapszabályok értelmében, a kihágási eljárást meg fogják indítani. Tagdíj beltagoknak 400 leu, revierjegyeseknek 800 leu.

x Zongoratanítás. Tanítványaimat értesitem, hogy a zongora-tanítást szeptember 16-án kezdem meg. Új növendékeket elvállalok. Maráth Aranka.

x Zongora- és hegedűtanítás. Értesitem tanítványaimat és az érdeklődőket, hogy a zongora- és hegedűtanítást megkezdtem szeptember elsejével. Új tanítványokat elfogadok. Strada Axente Sever (Rózsa-utca) 26 sz. Szabó Ius.

Betöréses lopást követett el, még ezideig ismeretlen tettes, városunkban Orovay főmérnök, államépítészeti hivatalfőnök lakásán. Szerdán éjjel a nyitva hagyott ablakon bemászva a fogason függő ruhában levő pénztárcából nagyobb pénzeszeget emelt ki, mikor a belépő szobalány által megzavartatva, a pénzzel együtt megugrott. Nyomozzák.

Beírás a ref. elemi iskolába.

A helybeli ref. elemi iskola az 1927-28-ik iskolai évtől kezdve a székelyudvarhelyi ref. tanítóképző gyakorló iskolája lesz. E célból a Mihailu Vitteazul utcában volt helyiségéből átköltözik a ref. kollégium régi épületébe és egyúttal az eddigi 4 osztályról kiépítettik 7 osztályúvá. Az I-IV osztályokba fiúk és lányok vegyesen, az V., VI., VII. osztályokba azonban csak lányok vétetnek fel. Mind a 7 osztályba a beiratkozások szeptember 1-én kezdődnek és 8-án végződnek. Beiratkozáshoz szükséges az I. osztálynál állami anyakönyvi kivonat és reformátusoknál keresztlevél, a többi osztályoknál ugyanezek és még az előző évről szóló iskolai bizonyítvány. Beiratkozhatnak bármilyen vallásu, magyar anyanyelvű fiú, illetve leánygyermek, a kik megfelelő kora (az I. osztályba 7 év) rendelkeznek. Szept. 8-án tul beiratkozni nem lehet. A beiratkozás a Király utcai iskola I. sz. tantermében lesznek naponta d. e. 8-11 és d. u. 2-4 óráig. Beiratási díj 50 leu. Az igazgatóság.

A kiállítás megnyitásának estjén értékes műsor estélyt is rendezett Keresztúron a Jótékony Nőegylet. A csupa nívós számot tartalmazó műsor rendjén, nagy tetszést keltve szerepelt, édes apja kísérete mellett, Schuller Károly, a kis erdőszentgyörgyi zongorázó „csodagyermek”, aki újabban már több nagyobb város közönségét is ámulatba ejtette. Az igen tehetséges Sprenz Helén fejlett technikával gondolkodott Kiss Mariska ügyes kísérete mellett. Tolvaly Tiborné meleg átérzéssel Adyverseket szavalt. Szabó Ernő nálunk már jól ismert művészi hegedű-játékával a kereszturiakat is élénk tetszésre ragadtatta, Tompa Lászlóné zongorakísérete mellett. Igen mélyreható és rokonszenves, filozófáló előadás volt a Borbáth Daniél és igen tetszett a Szentmártoni Évike éneklése is, melyet zongorán édesanyja kísért.

Népbank városunkban. Tér-szüke miatt ez alkalommal csak röviden emlékeztetünk meg egy kezdetén lévő bank-alakulásról, mely arra volna hivatva, hogy a mai magas kamatlábak ellen megkezdett küzdelemnek egyik harcosa legyen. A „Népbank” címen megalakítani szándékolt pénzügyi Banca Națională (Nemzeti Bank) általa visszeszámítási viszonyban s ez bocsátana az új bank rendelkezésére mintegy 4 millió leut, melyet 14-16% mellett szándékoznak kihelyezni. A bank megindításához szükséges részvénytöke összegyűjtése megkezdődött. A részvények névértéke valószínűleg 500 leu lesz. Részvényeket a Murášan-bodegában lehet jegyezni; lejegyzéskor caupán 10% fizetendő készpénzben; a fennmaradó hátrálék pedig 2 év alatt fizetendő be. A Népbank, tervszerint, arra lenne hivatva, hogy az iparosság mai nehéz helyzetén segítsen s ezért a bank-alakulásban bármilyen csekély összeggel az iparosokat is szívesen fogják látni.

x A valódi Muschong-féle lugosi cserepet *leszállított árban* lehet kapni, az állomástól szállítva darabonként 3 leu 60 baniban, raktárról szállítva 3 leu 70 baniban. Érdeklődni lehet Fekete Béainél Odorheiu.

x Az őszi gyümölcsfatakarításokhoz ajánlatot kérek. Demeter Domokos a gyümölcsfák doktora. Mugeni. Jud. Odorheiu.

Üzletáthelyezés. Értesitem a n. érdemű közönséget, hogy italmérsi üzletemet áthelyeztem a Str. Prințul Nicolae (v. Árpád-utca) 29. sz. alá a Bató Ferenc ur házába, ahol azt Metz István ur kimérővel tovább folytatom. További szíves pártfogást kér özv. Szabó Józsefné.

x A n. s. közönség szíves tudomására hozom, hogy a hét folyamán a virsli-készítést megkezdtem. Az eddigi szíves pártfogást továbbra is kérem: Ferenczy Károly vendégül.

x Zongoratanítványaimat értesitem, hogy a tanítást szeptember 16-án kezdem meg. Elvállalhatok még néhány új tanítványt is. Tompa Lászlóné.

x Orvosi hír. Dienes Béla dr. szabadságáról visszaérkezett és orvosi rendelését újból megkezdte. Kvarcfény-, hőlégfürdő és elektromos kezelések.

A ref. kollégium átalakulásáról lapunk múlt számában közölt tudósítást az ügy iránt nagyon érdeklődő közönségnek tájékoztatása és félreértések elkerülése végett időközben nyert felvilágosításaink alapján kiegészítjük annyiban, hogy a kollégium átszervezésével kapcsolatban az összes eddigi tanárok a főhatóság közvetlen rendelkezése alá kerültek s egy részük a tanítóképzőhöz osztott be, vagy áthelyeztetett, mások, mint János Béla r. tanár és Szabó András t. igazgató *rendelkezés alatt maradnak* és pedig János B. szept. végéig, mialatt a főhatóság az ő elhelyezése ügyében diszponálni fog; Szabó András pedig további intézkedésig, míg számára az elhelyezés megfelelő munkakörben (vagy továbbra is az itteni kollégiumban, vagy eddigi érdemes szolgálataihoz méltó áthelyezéssel) biztosítható lesz. Addig is a kollégium köztelékében marad és adminisztratív teendőket végez.

Pályázati hirdetés. A székelyudvarhelyi ref. tanítóképző igazgatósága pályázatot hirdet a következő állásokra: 1. Kézimunkára helyettes tanárnói állás. Pályázhatnak ref. vallásu, kézimunkának középiskolákban való tanítására képesített hölgyek. Fizetése az erdélyi ref. egyházkerület által egységesen megállapított fizetés. Az állás internátusi felügyelettel kapcsolatos, a mely kötelező, de amelynek ellenében a növendékek által fizetett étkezési díjért és a lakáspénzért teljes ellátás (lakás, fűtés, világítás, koszt, mosatás, takarítás) jár. 2. Igazgatói titkárnói állás. Pályázhatnak legalább érettségizett, vagy tanítói, tanári oklevéllel bíró, ref. vallásu hölgyek, kik a román nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják. Az alkalmazott titkárnó egyúttal a leányinternátusban román társalgást köteles vállalni, s mindezt fizetése havi 2500 leu s a fent részletezett teljes ellátás. 3. Leányinternátusi házfőzetőnői állás. Feladata a leányinternátus tisztaságának ellenőrzése, a mosatás és vasalási munkálatok irányítása s a beteg szobában betegek ápolása. Fizetése teljes ellátás a fenti részletezés szerint és havi 1200 leu pénzfizetés. Pályázhatnak ref. vallásu intelligens hölgyek. Kívánatos, hogy a román nyelvet is valamennyire bírják. Mindhárom állásért a kellően felszerelt folyamodványok f. évi szept. hó 15-ig a ref. tanítóképző igazgatóságához nyújtandók be Székelyudvarhelyre. A megválasztottak az állást azonnal kötelesek elfoglalni. Odorheiu, 1927 augusztus hó 31-én. Igazgatóság.

x Ha fáj a feje és szédül, ha teltség, bélizgalmat, gyomorégést, oldalszurást, mellszorulást és szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József-víz remek természetalkotta hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Katholikus testvérek! Ne feledkezzünk meg arról, hogy Szilágyi Dózsa premontrei kanonok, az országos Kath. Népszövetség igazgatója nem-sokára városunkba érkezik, hogy ebben az állásában bemutatkozzék a helyi és megyei tagozat tagjaink és szemlét tartson fölöttük. Készüljünk méltóképpen a fogadtatására! Aki még nem volna tagja a belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabállyal bíró és a jogi személyiségek közé a kolozsvári törvényszék 4091-5/1924 sz. végzésével beiktatott egyesületnek, az azonnal jelentkezék a körletében lakó csoportvezetőnél,

irassa be magát a tagok sorába, hogy a 20 leu tagsági díj fejében megkaphassa az ideai gazdag tagilletményt, a Népszövetségi Naptárt és a négy drb. értesítőt. Ne legyen egy katolikus se, aki kimaradna a tagok névsorából! Aztán legyünk ott mindnyájan a Szilágyi Dózsa konferencia-beszédein és az ünneplés népszövetségi gyűlésén, melynek pontos idejét a lapok és falragaszok útján is közölni fogjuk. *Helyi vezetőség.*

A beiratkozások a ref. tanítóképzőbe és a vele kapcsolatos ref. elemi gyakorló iskolába (az eddigi ref. elemi iskola) már folynak. Siessen minden érdekelt szülő gyermekét lehetőleg szept. 8-ig beírattatni, mert azontul minden késedelmes beiratkozást benyújtott kérvényben indokolni kell. A kiknek a tanítóképzőnél korongedélyre van szükségük, azok különösen tartás köteleességüknek e korongedélyért minél előbb folyamodni. Az elemi iskola az 1927-28 évtől 7 osztályú lesz, az I-IV osztály vegyes, az V. VI. VII. osztály csak lányok részére. Tekintve, hogy a nóképző I. osztályába csak 12 éves gyermekek vehetők fel, ajánlatos, hogy azok a szülők, a kik majd ide fogják járattatni gyermeküket, a 12 év eléréseig a gyakorló elemi iskolába irassák be. A nóképző leány-internátusa most van berendezés alatt, teljesen új, fehér butorokkal, porcellán mosdókkal és fürdővel, betegszobákkal stb. stb. A fuinternátusba, mely a régi ref. elemi iskolának kijavított helyiségében lesz, a beiratkozások szept. 1-től 26-ig bármikor eszközölhetők. Ajánljuk mindhárom intézményünket a közönség meleg érdeklődésébe. Az igazgatóság.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdáinkat elég korán felhívtam műtrágya-megrendelésre. Az idő itt van, a mikor ma holnap megkezdődnek az őszi vetések, de csakhamar kezdődik a cukorrépa-szállítás is, a mikor már a műtrágya szállítása késedelmet szenvedne.

A ki azt akarja, hogy e hó közepére kéznél legyen a műtrágya, annak nem szabad tovább késedelmeznie a megrendeléssel, mert magára vessen az a megrendelő, ki későbbben juthat csak a szükséges mennyiséghez.

A Porzoltól még mindig idegenkednek a gazdák, pedig a mi más vidékieknek jó, az nekünk is jó kell legyen.

Piaci árak. A buza: 110-120, rozs: 95-100, árpa: 80-85, zab: 45-50, tengeri: 94-96, burgonya: 30-35 leu vékánként. V-6.

Kiadó: a Könyvnyomda Résvénytársaság Odorheiu-Székelyudvarhely

Primaria Oraşului Odorheiu.

No. 3685 26 Aug. 1927

Publicaţiune.

Primăria comunei urb. Odorheiu dorind a da in antrepriză repararea pavajului de pe drumuri, invită pe dotoritori a şi inainta oferte inchise, conţinând preţul unitar pe m², pāvā la data de 10 Sept. 1927.

Hirdetmény.

Odorheiu város előjárósága vállalatba adja a városi utak kövezetének javítását, felhívja tehát az érdekelteket, hogy ajánlatukat f. évi szeptember 10-ig adják be a négyzetméterenkénti egységáron a melléklettel.

p. Primar: Secretar: Tamás. Cataveiu.

Ritka alkalom!

Ritka alkalom!

Szenzációs olcsó árak HIRSCH RUDOLF divatüzletében.

Előre haladt idény miatt az összes raktáron levő nyári árukat mélyen leszállítottam, ugymint:

női és férfi szövetek, vásznak, zeffírek, férfi kalapok és harisnyákat.

E héten mélyen leszállított árban

kiárusítom a raktáromon levő összes nyakkendőket, sapkákat, esőernyőket, sétabotokat és ridikülőket. Ne mulassza el a t. vásárló közönség e ritkán kedvező alkalmat.

LÖBL R. Bul. Reg. Ferdinand 25. (volt Kossuth-utca).

x **Tanuló felvétel.** 14 évet betöltött fiút 4 középiskolával lakatos tanulónak felveszek. *Gyarmathy Sándor* lakatos.

x **Német, román és magyar** nyelvet beszélő családnál két leány, vagy fiu gyermeket teljes ellátásra fogadnak. Zongora, hegedű és mindenemű kotta a háznál. Str. Ștefan cel Mare (Malom-utca) 5 szám.

Gazdák figyelmébe.

„**PORZOL**“ porpác a többtermelést biztosítja. Kapható az **Hangya** üzletekben. udvarhelyi Ugyanott tengeriarusítás bármilyen mennyiségben

A Hangya üzletekben versenytárs árak, vásárlási-visszatérítési rendszer. Igyekeztek „Hangya“ tag lenni, hogy részesülhessen Ön is visszatérítésben.

A Hangya borai olcsók és elismerten kitűnők. Árúsítás 1 literes palackokban, a kollégium alatti üzletben.

Kosstra és lakásra két tanuló fiút, esetleg leányt elfogadunk. Cím a kiadóban.

Győződjék meg, hogy a legmodernebb és a legolcsóbb

BUTOROKAT

nálam szeresheti be. Hálószoba és ebédlő garnitúrák, plüss ebédlődiványok, hencserek nagy választékban raktáron vannak. Ugyiszintén olcsóbb festett butorok és : : hajlított székek kaphatók. : : Rendeléseket olcsó árban és felelősség mellett vállal.

Balázs Károly utóda: Garabás János műasztalos.

Bulevard Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 27. szám.

Középiskolás és polgárista

lányokat teljes ellátásra elfogad: **Özv. Kovács Pálné** Odorheiu, Str. Principesa Maria (Sz. Imre-u.) 8 sz.

Kiadó üzlet és műhely Eötvös-utca 4. szám.

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy a Könyvnyomda R.-t.

könyvkötészetét

bérbe vettem és azt az advarban (földszint 4. ajtó) saját magam fogom tovább vezetni. Elvállalok: egyszerű könyvkötészeti munkáktól a bőrkötészekig, sranyozások, dobozgyártás és a könyvkötészművészetébe vágó minden munkát szolid árban.

Csányi Róbert könyvkötő.

Részletfizetésre

adom megfelelő garancia mellett a hírneves Kayser-varrógépet egy évre, Kayser kerékpárt 6 hónapra, Dürkopp-varrógépet 1 évre, grammofofonokat 6 hónapi részletre, 1 drb használt szelelő rostát cserébe 5 öl tüzi fáért, 1 drb új szecskavágót hosszú részletre, vagy cserébe gabonáért vagy tűzfáért, 1 drb új törökbuza-fejtő gépet hosszú részletfizetésre.

Tűzelők szintén részletfizetésre kaphatók

Bacsics József

vaskereskedésében Odorheiu.

Corpul Portareilor Tribunalului Odorheiu.

Nr. 1981—1927. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 2484—927 a judecătoriei de Ocol din Odorheiu în favorul reclamantului Fabrica Stella repr. prin avocatul Dr. Jodál Gábor pentru încassarea creanței de 2986 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 16 Septembrie 1927 orele 11 la fața locului în Odorheiu unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară stălași în valoare de 10000 Lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încassat face 2986 Lei capital, dobânzile cu —% socotind din 20 Sept. 1926 iar speșele până acum staverite de 1455 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. LX. 1881 § 192.

Odorheiu, la 15 Aug. 1927.

Dr. Szabó, șefportărel.

Corpul Partareilor Tribunalului Odorheiu.

No. 1997—1927. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 3074—1927 a judecătoriei de ocol din Odorheiu în favorul reclamantului Dr. Király Géza repr. prin avocatul Dr. Jodál Gábor pentru încassarea creanței de 3071 Lei 75 bani și accesorii se fixează termen de licitație pe 15 Sept. 1927 orele 11 la fața locului în Odorheiu, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară doi cai în valoare de 10000 Lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încassat face 3071 Lei 75 bani capital, dobânzile cu 10% socotind din 5 Oct. 1926 iar speșele până acum staverite de 1193 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art LX.: 1881, §. 192.

Odorheiu, la 15 August 1927.

Dr. Szabó șefportărel.

14—16 éves fiukat tanulóknak felvesz a **Börgyár** Részvénytársaság.

Serviciul tehnic al jud. Odorheiu. No. 939—1927.

Publicațiune.

Cu Ordinul No. 18755—927 al Direcțiunei Generale de Poduri și Șosele s'a aprobat lucrările de reconstruirea podului No. 28 depe șoseana națională Odorhei—Praid km. 10—8—10—9 pentru Lei 145000. Pentru executarea lucrărilor susmenționate se publică licitația cu oferte inchise, care se va ține în ziua de 10 Septembrie a. c. ora 12 în localul Serviciului Tehnic al județului.

Doritori se înainteze Serviciul Tehnic până la ora 12-a zilei fixate ofertele întocmite conform prevederilor Art. 72—85 din legea Contabilității publice și a condițiilor de mai jos.

1. Desupra adresei pe picul inchis și sigilat a ofertei, se va scrie Oferta pentru reconstruirea podului No. 28 șos. națională Odorhei—Praid.

2. Ofertele întârziate, ofertele telegrafice, cât și ofertele cari vor cuprinde alte condițiuni nu se vor lua în considerare.

3. In ofertă se va arăta în % asupra prețurilor din deviz, iar nu suma globală.

4. Garanția provizorie este de 4% asupra prețurilor oferite. — Libele de depuneri nu se primesc drept garanție.

5. Aceaste garanție la inchierea contractului se va completa la 6% din valoare ofertei, iar din fiecare situație se va reține 4% din valoarea.

6. Proiectul lucrării condițiunile detaliate și modelul de oferte se pot vedea zilnic între orele 9—12 la Serviciul tehnic al județului.

7. Ofertele vor fi valabile 30 zile dela data licitației.

8. Ofertantul cade în obligația după prezentarea ofertei iar serviciul numai după aprobarea Direcțiunei Generale de Poduri și Șosele.

Odorheiu la 29 August 1927.

Șeful serviciului tehnic
Inginer șef: **Ottovay.**

Értesitem a t. közönséget, hogy

női-varrodámat

Str. Regele Carol (Bárá Orbán Balázs-utca) 22/a. szám alá helyeztem át. — Szives pártfogást kér továbbra is **MORDÁN MARISKA.**

Corpul portareilor Tribunalului din Odorheiu.

Nr. 2127—1927. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 1359—1927 a judecătoriei de Ocol din Odorheiu în favorul reclamantei Keresztes Márton repr. prin avocatul Dr. Kiss Kálmán pentru încassarea creanței de 30000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 13 Sept. 1927 orele 15 la fața locului în orașul Odorheiu unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară țigle, cărămizi, vagonete, căruța și mașina în valoare de 36600 Lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încassat face 30000 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 25 Nov. 1926 iar speșele până acum staverite de 1750 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. LX.: 1881, §. 192.

Odorheiu, la 27 Aug. 1927.

Balasescu portărel.

2 molnár tanuló felvesz a Szabó-testvérek malomüzlete. Strada Ștefan cel Mare (Malom-utca) 21. szám.

Corpul Portareilor Tribunalului Odorheiu.

Nr. 1963 port. 1927.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 2145—1927 a judecătoriei de Ocol din Odorheiu în favorul reclamantului f. Frank et Co. repr. prin avocatul Dr. Jodál Gábor pentru încassarea creanței de 5000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 12 Septembrie 1927 orele 16 la fața locului în Porumbeni-mari unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mașine de imblătit de mână în valoare de 8000 Lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încassat face 5000 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 20 Dec. 1926 iar speșele până acum staverite de 3124 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. LX.: 1881, §. 192.

Odorheiu, la 15 Aug. 1927.

Dr. Szabó șefportărel.

Amatőr-fényképezők!

Kérjék képes árjegyzékemet fényképezőgépekről és hozzávalókról. Eredeti gyári árak. Szétküldés egész Románia területén.

POLITZER fotoáruház, Careii-Mari.

Alapított 1896 évben.

Friss tea-vaj Hirsch Ignácnál.